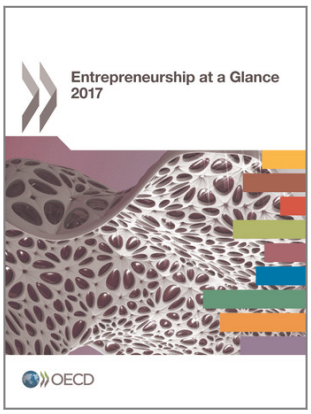
OECD *Multilingual Summaries*
Entrepreneurship at a Glance 2017

Summary in Swedish

Read the full book on: 10.1787/entrepreneur_aag-2017-en

Översikt över företagandet 2017

Sammanfattning på svenska

Nyföretagandet fortsätter att återhämta sig i de flesta OECD-länder som har statistik för detta. I många länder är nyföretagandet högre än toppnoteringarna före krisen, vilket kan vara ett tecken på att eventuella kvarvarande svackor i företagandet kan vara på väg bort.

Utvecklingen mot färre konkurser stärker intrycket av att företagsklimatet håller på att förbättras. I slutet av 2016 var antalet konkurser i de flesta länder tillbaka på samma nivå som före krisen eller lägre. Och till och med i länder där konkurserna fortfarande var fler än 2007, t.ex. Island, Italien och Spanien, kunde man i början av 2017 skönja en förbättring.

Tjänstesektorn har varit en viktig drivkraft för nyföretagandet

I alla OECD-länder var nyföretagandet högre i tjänstesektorn än i industrin och omkring två tredjedelar av alla nya arbetstillfällen som skapades av nya företag under 2014 skapades i tjänstesektorn. De nya industriföretagen däremot stod i de flesta ekonomier för mindre än 15 % av alla nya arbetstillfällen. Dessutom minskade sysselsättningen i tillverkningsindustrin mellan 2008 och 2014 i alla OECD-länder utom två: Luxemburg och Tyskland.

Sysselsättningen har också återhämtat sig i många länder och i de flesta länder har det framför allt varit de små och medelstora företagen, både nya och gamla, som drivit tillväxten framåt. Inom tillverkningsindustrin har sysselsättningstillväxten fortsatt att vara högre i de stora företagen i euroområdet, som varit mindre påverkade av krisen än de små och medelstora företagen, än i de små och medelstora företagen. I Förenta staterna har situationen varit den motsatta. Där har det varit de stora tjänsteföretagen som drivit upp sysselsättningstillväxten efter krisen.

Skillnaderna i produktivitet mellan större och mindre företag varierar kraftigt mellan olika länder och sektorer. Generellt sett är dock skillnaderna i produktivitet mycket mindre i tjänstesektorn än i tillverkningsindustrin. I regel är det så att ju större produktivitetsskillnaderna är desto större är även löneskillnaderna. I Tyskland betalade t.ex. de stora företagen över 50 % högre löner än de medelstora företagen och mer än dubbelt så höga löner som små- och mikroföretagen. Tillväxten i tjänstesektorn kan därför bidra till att minska löneskillnaderna i hela ekonomin.

Ett ökat företagande i tjänstesektorn kan också bidra till att skillnaderna mellan män och kvinnor fortsätter att minska, eftersom kvinnor är överrepresenterade i nyföretagandet i tjänstesektorn. Under de senaste tio åren har skillnaderna i egenföretagande mellan män och kvinnor jämnat ut sig i nästan alla länder. Men betydande könsskillnader kvarstår: I OECD-länderna är en av tio förvärvsarbetande kvinnor egen företagare, vilket är nästan hälften så många som bland männen (17 %).

Löneskillnaderna i tillverkningsindustrin ökar i många länder

I många länder har arbetsproduktiviteten i tillverkningsindustrin inte ökat i samma takt efter krisen i de små och medelstora företagen som i de större företagen. Detta har gjort att de befintliga produktivitetsskillnaderna har ökat, särskilt i Belgien, Tjeckien, Tyskland, Lettland och Slovakien. Mellan 2008 och 2014 ökade i sin tur löneskillnaderna mellan större och mindre tillverkningsföretag i alla östeuropeiska OECD-länder – utom Polen – samt i Baltikum, Norge och Storbritannien.

Digitala verktyg har skapat nya möjligheter och öppnat nya marknader för mikroföretagare

Utvecklingen av prisvärda digitala verktyg och plattformar har inneburit nya möjligheter för mikroföretagen att satsa på utländska marknader på ett sätt som tidigare hade varit otänkbart.

Nya siffror från ”Future of Business Survey”, som är Facebooks, OECD:s och Världsbankens gemensamma månatliga undersökning av små och medelstora företag som använder sig av digital teknik, visar att även enmansföretagare (dvs. egenföretagare utan anställda), trots sin småskalighet, kan bedriva omfattande exportverksamhet genom att använda sig av digitala verktyg. Två av tre exportföretag svarade att mer än hälften av deras utlandsförsäljning var beroende av internetverktyg och nästan hälften (45 %) uppgav att över 75 % av deras utlandsförsäljning var beroende av internetverktyg.

De senaste uppgifterna från ”Future of Business Survey” bekräftar också tidigare slutsatser att företag som bedriver utrikeshandel har en starkare tilltro till det egna företagets aktuella ställning och framtidsutsikter och har oftare också bättre utsikter att skapa nya arbetstillfällen. Detta gäller även för enmansföretagare som bedriver handel. Undersökningen visar också att stora företag i regel är mer positiva i sin bedömning av den egna verksamheten än mindre företag. Detta återspeglar mikroföretagens utmaningar när det gäller att driva och utveckla sin verksamhet, t.ex. när det gäller att följa lagar och regler, trygga finansiering, rekrytera och behålla kompetent personal samt hitta affärspartner.

”Giggarnas” framväxt

En generell trend i de flesta länder har varit ökningen av antalet egenföretagare på deltid. Att driva eget företag på deltid har ökat kraftigt under det senaste årtiondet. Detta beror delvis på de nya möjligheter som följer av den s.k. gig-ekonomins framväxt, dvs. det ökande fenomenet med flexibla anställningsförhållanden som kompletterar eller ersätter heltidsanställningar. Giggen i sig är visserligen ingenting nytt (underhållningsindustrin har t.ex. alltid förlitat sig på dem) men de tillhandahålls och efterfrågas idag av en allt större och mer varierad grupp människor och omfattar fler tjänster än någonsin tidigare.

Framväxten av gig-arbetare eller ”giggare” väcker nya frågor om lämpligheten i att använda statistik för egenföretagande som ett mått på företagsamhet, eftersom förhållandet mellan gig-ekonomin och egenföretagandet inte alls är självklart. De som arbetar i gig-ekonomin kan vara småskaliga entreprenörer, men många av gig-arbetarna tillhandahåller sina tjänster enligt villkor som har stora likheter med konventionella arbetstagares, särskilt frånvaron av företagandets risker. Samtidigt är giggen förenade med betydligt större flexibilitet än traditionellt lönearbete och kan locka gryende entreprenörer att genomföra sina nyföretagaridéer samtidigt som de har sin försörjning tryggad.

Det finns därför svårigheter med att mäta giggarnas bidrag till företagsamheten. Det finns uppgifter som tyder på att gig-ekonomin ibland kan leda till minskat företagande, särskilt när gig-ekonomins plattformar fungerar som substitut för lågkvalitativt företagande i stället för som komplement till högkvalitativt företagande.

En viktig målsättning i denna publikation är att tillhandahålla så bra uppgifter som möjligt för att kunna mäta företagandet. Ett led i detta är därför att försöka komma till rätta med ovannämnda mätningsproblematik och undersöka hur uppgifterna på området kan förbättras. Andra insatser som pågår på området är bland annat att kategorisera nya företag utifrån deras ägar- och handelsprofil samt integrering i globala värdekedjor. Arbete pågår också med att ta fram bättre könsspecifika uppgifter och

att, på ett mer generellt plan, belysa statistiska fallgropar och invändningar när det gäller användningen av uppgifter om företagande.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD–publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2017), *Entrepreneurship at a Glance 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/entrepreneur_aag-2017-en